

4G Monitor Sociaal Domein
september 2023

GEMEENTE MEIERIJSTAD

4G MONITOR SOCIAAL DOMEIN	1
SEPTEMBER 2022	1
1. INLEIDING	4
<i>De 4 G's</i>	4
2. GELD	5
<i>2.1 Huishoudens met een Bijstandsuitkering</i>	5
<i>2.2 Arbeidsparticipatie</i>	6
<i>2.4 Kinderen in een uitkeringsgezin</i>	7
<i>Conclusies en aanbevelingen</i>	7
3. GELUK	8
<i>3.1 Psychische gezondheid</i>	8
<i>3.2 Eenzaamheid</i>	9
<i>3.4 Sociale Cohesie</i>	11
<i>3.5 Leefomgeving</i>	12
<i>3.6 Doet vrijwilligerswerk</i>	13
<i>3.7 Mantelzorg</i>	14
<i>Conclusies en aanbevelingen</i>	15
4. GEZONDHEID	16
<i>4.1 Beweegt voldoende</i>	16
<i>4.2 Ervaren eigen gezondheid</i>	17
<i>4.3 Gewicht</i>	17
<i>4.4 Zelfredzaamheid</i>	19
<i>4.5 Heeft regie over eigen leven</i>	19
<i>4.6 Ervaren Stress</i>	20
<i>4.7 Middelengebruik</i>	21
<i>Conclusies en aanbevelingen</i>	
5. GEZIN	23
<i>5.1 Voortijdig schoolverlaters</i>	23
<i>5.2 Leerplicht/verzuim</i>	24
<i>5.3 Opvoedondersteuning</i>	24
<i>5.4 Jongeren met Jeugdhulp</i>	26
<i>5.5 Echtscheidingen</i>	27
<i>Conclusies en aanbevelingen</i>	28

1. INLEIDING

De 4 G's

De 4 G's staan voor Geld, Geluk, Gezondheid en Gezin. Samen geven die een overzichtelijk beeld van ontwikkelingen binnen het sociaal domein. De 4 onderwerpen worden weergegeven aan de hand van tabellen. Per onderwerp worden conclusies en aanbevelingen gegeven.

De meeste tabellen afkomstig van *Waarstaatjegemeente.nl* worden 1 maal per jaar geüpdate terwijl de tabellen uit *Brabantscan.nl* per doelgroep slechts 1 maal per 4 jaar geüpdate worden. Het verschil tussen de mate van bijwerken is te verklaren doordat het CBS en *waarstaatjegemeente.nl* gebruik maken van gegevens die meerdere malen per jaar door de gemeente en andere instanties worden aangeleverd. *Brabantscan.nl* is opgezet door de GGD welke zelf onderzoeken uitvoert en de uitkomsten daarvan verwerkt. Deze onderzoeken vinden echter niet jaarlijks plaats.

De 4G Monitor Sociaal Domein zal elke twee jaar als bijlage bij de begroting worden aangeboden. De monitor heeft een strategisch karakter op basis waarvan meerjarig beleid kan worden ontwikkeld, geïntensiveerd of kan worden bijgesteld.

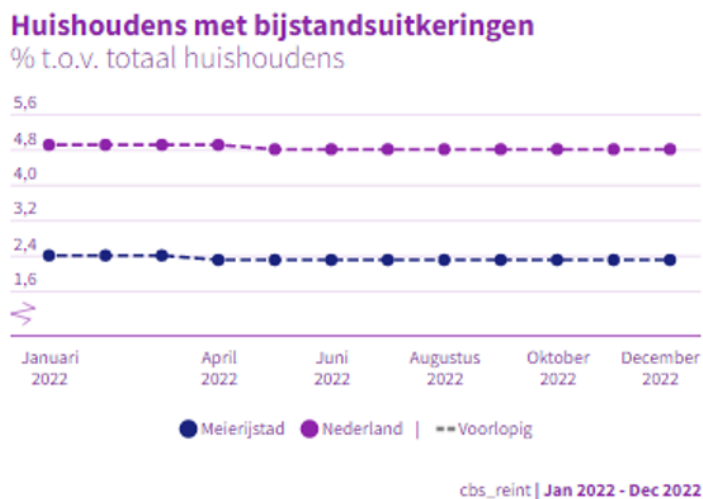
2. Geld

In dit hoofdstuk gaan we in op de G van Geld. Hierin komen thema's naar voor als aantal bijstandsgerechtigde, aantal mensen met een betaalde baan en schuldenproblematiek. De cijfers geven een eerste weergave hoe de financiële situatie van de onze inwoners eruit ziet.

2.1 Huishoudens met een Bijstandsuitkering

Het aantal bijstandsgerechtigden in de gemeente Meierijstad is beduidend lager in vergelijking met Nederland. In 2022 lag dit op landelijk niveau op 4,8 % in de gemeente Meierijstad op 2,3 % (t.o.v. totaal huishoudens). Deze lage bijstandsdichtheid houdt verband met de gunstige werkgelegenheid in Meierijstad. Ook het preventieve poortwachter-beleid, gericht op voorkoming van instroom, werpt zijn vruchten af.

waarstaatjegemeente.nl, CBS

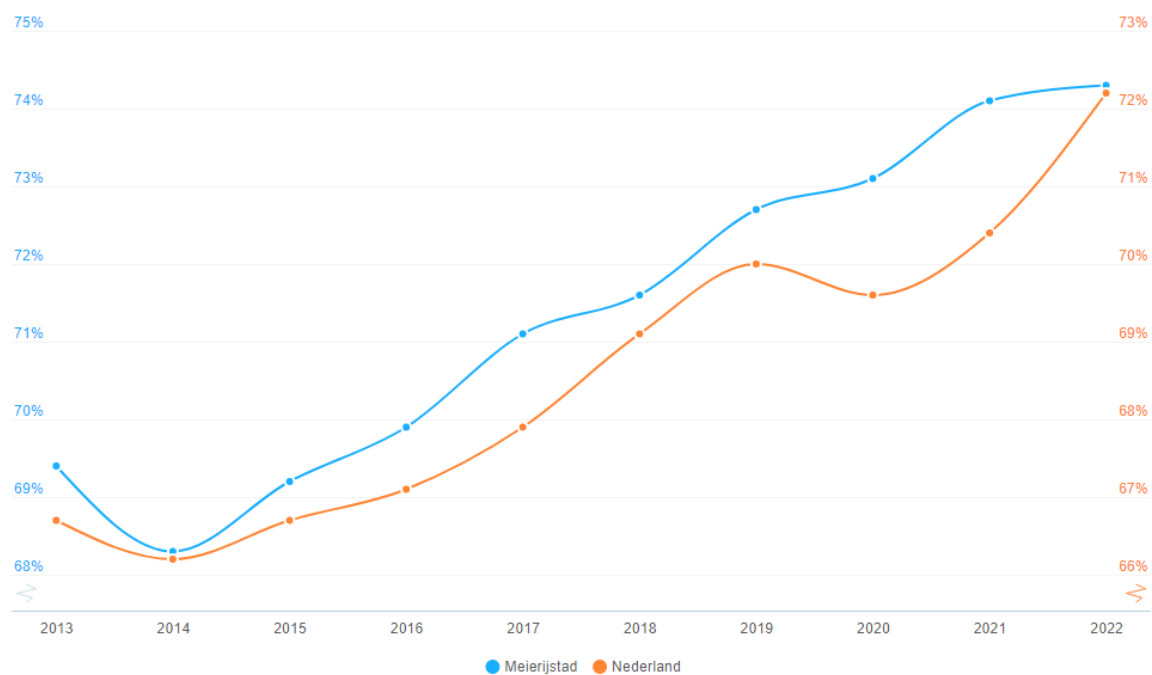

2.2 Arbeidsparticipatie

Het aantal personen met betaald werk ligt in Meierijstad hoger in vergelijking met andere middelgrote gemeenten. Dit heeft mede te maken met de gunstige werkgelegenheid in de gemeente Meierijstad.

(CBS)

Netto arbeidsparticipatie - Meierijstad, %

CBS - Arbeidsdeelname | 2013 - 2022

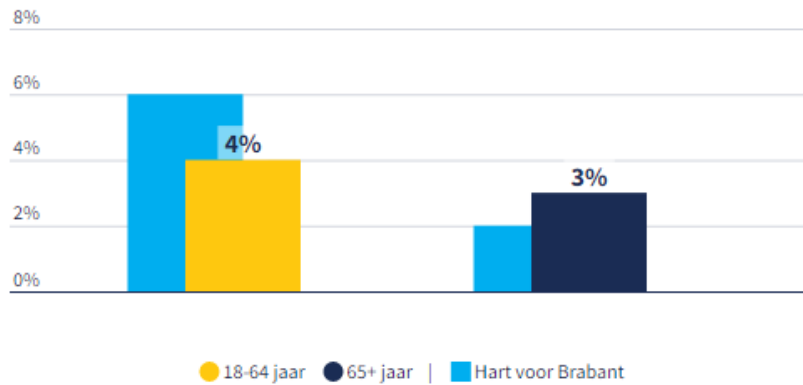
2.3 Heeft twee of meer betalingsachterstanden / schulden

Het aantal personen dat in de enquête van Brabantscan/GGD zegt betalingsachterstanden te hebben is in Meierijstad lager dan gemiddeld in de regio Hart voor Brabant voor de doelgroep 18-64 jaar. Voor de groep 65+ ligt dit onder hoger dan gemiddeld in de regio Hart voor Brabant.

(Brabantscan, GGD, geen update sinds laatste model)

Heeft een betalingsachterstand gehad (afg. 12 maanden)

Meierijstad

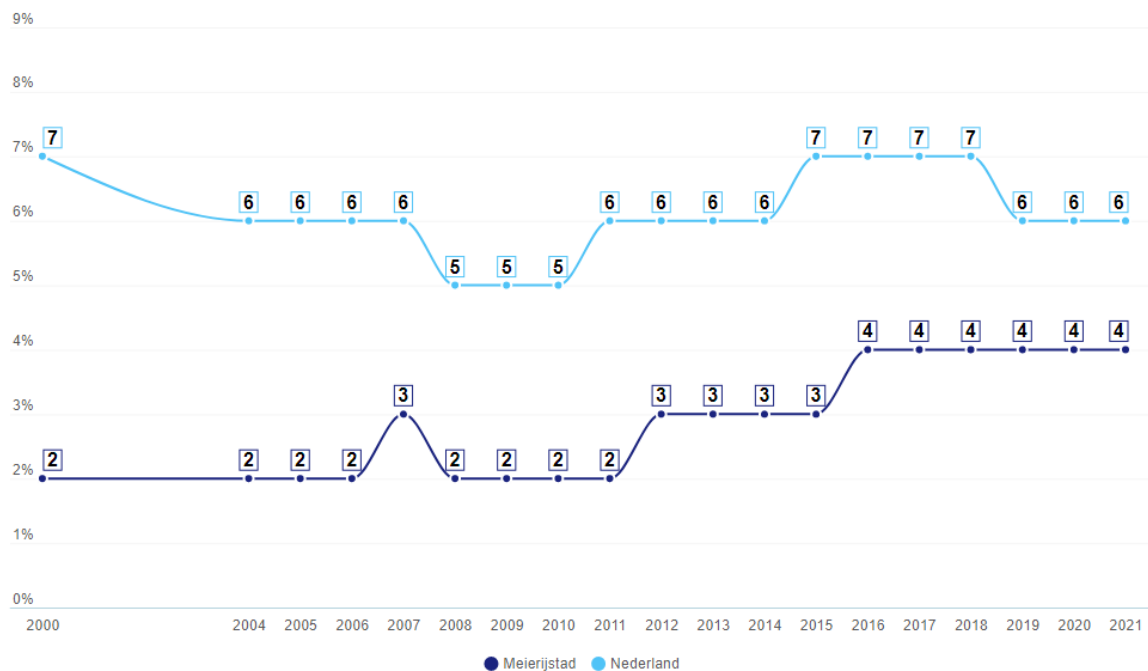
GGD | 2020

2.4 Kinderen in een uitkeringsgezin

Het aantal kinderen in een uitkeringsgezin is beduidend minder dan gemiddeld in Nederland. Dit heeft ook te maken dat het uitkeringsbestand relatief laag is in de gemeente Meierijstad.

(Waarstaatjegemeente, CBSjeugd)

Kinderen in uitkeringsgezin - Meierijstad, %

CBS - Jeugdmonitor | 2000 - 2021

Conclusies en aanbevelingen

Op het thema Geld valt op te maken dat we positiever scoren ten opzichte van Nederland/middelgrote gemeente. Desondanks is er aandacht voor de diverse thema's en beleidsterreinen en spannen we ons in om de cijfers positief te beïnvloeden.

Schuldenproblematiek

De schuldhulpverlening van de gemeente Meierijstad voldoet aan de uitgangspunten van het Ministerie SZW en van de Nationale Ombudsman voor de toegang tot schuldhulpverlening. Meierijstad biedt een laagdrempelige en brede toegang tot schuldhulp. Daarnaast werken we nauw samen met de Gemeentelijke Kredietbank (GKB) van 's-Hertogenbosch en professionele en vrijwilligersorganisaties binnen de gemeente.

De afgelopen periode heeft vooral in het teken gestaan van hoge inflatie en daarbij ook hoge vaste lasten. Hierbij wordt geconcludeerd dat steeds meer mensen moeite hebben met rondkomen. Daarom is er veel aandacht uitgegaan naar voorlichting, preventie en de samenwerking met ketenpartners. Zo is het Platform Armoede Meierijstad in het leven geroepen om bij te dragen aan een betere verbinding tussen organisaties op het gebied van geldzorgen en bij te dragen aan deskundigheidsbevordering. Ook is recent gestart met het voorlichten van jongeren over de financiële wijzigingen en bijbehorende consequenties wanneer zij 18 jaar worden. Daarnaast zijn er in de gebieden Veghel, Schijndel en St.Oedenrode een laagdrempelige inloopvoorziening (Geld & Zo) voor vragen en hulp bij geldzorgen gerealiseerd. Inwoners met financiële problemen worden daardoor beter en eerder geholpen en indien nodig doorverwezen. Om de drempel tot schuldhulpverlening en een eventuele schuldregeling nog verder te verlagen, is daarnaast door een wetwijziging besloten om vanaf 1 juli 2023 de duur van alle nieuwe schuldregelingen te verkorten van 36 maanden naar 18 maanden.

Sinds een jaar neemt team schuldhulp in het kader van vroegsignalering proactief contact op met inwoners met betalingsachterstanden. Daarbij wordt gebruik gemaakt van het systeem Vindplaats voor schulden van BKR, waar alle vastenlasten partners betalingsachterstanden melden. De eerste resultaten zijn positief: inwoners accepteren sneller hulp na toenadering van de gemeente. Er blijft echter nog steeds ruimte voor verbetering, daarom wordt momenteel de werkwijze geëvalueerd en aangepast op de eerste ervaringen.

Kinderen in een uitkeringsgezin

Meierijstad heeft de Minimavoorzieningen voor kinderen in 2018 uitgebreid met voorzieningen voor de kosten van zwemles diploma ABC en voor aanschaf van een pc (bij overgang naar voortgezet onderwijs). In 2021 is er een specifieke bijeenkomst georganiseerd voor professionals en vrijwilligers die werken met het thema armoede. In de bijeenkomst is gekeken naar wat leven in armoede voor kinderen betekent en hoe signalen hierover kunnen worden opgepikt.

Daarnaast wordt de hoge inflatie van het afgelopen jaar ook zichtbaar in de schoolklassen. Er is aandacht voor een gratis schoolontbijt om kinderen uit gezinnen in een financieel kwetsbare positie een goede start van de dag te geven. Op een aantal scholen lopen pilots. Begin volgend jaar zal bekeken worden op welke manier dit verder vorm gaat krijgen. Ook is er oog voor menstruatiermoede. Meierijstad heeft verschillende gratis menstruatieproducten uitgiftepunten en is voornemens deze op korte termijn verder uit te breiden, onder andere op scholen en

verloskundigenpraktijken. Ten slotte neemt Meierijstad al enige tijd deel aan de lokale coalitie Kansrijke Start, wat zich focust op de eerste 1000 dagen van een kind. Armoede zal hier een prominent aandachtsgebied in gaan worden.

Arbeidsmarkt

Op dit moment is de arbeidsmarkt gunstig en zijn er veel vacatures beschikbaar. Inwoners die willen en kunnen werken worden ook direct door PIM Werkt bemiddeld naar werk. We zien wel dat de groep die een bijstandsuitkering aanvraagt een grotere afstand tot de arbeidsmarkt heeft. Voor deze groep is werk nog geen mogelijkheid en is het belangrijk dat zij actief participeren in de samenleving door middel van dagbesteding of vrijwilligerswerk.

Voor veel werkgevers is het lastig om personeel te werven. We zien dat de krapte op de arbeidsmarkt in Noordoost-Brabant iets afneemt, maar nog steeds op ongekend hoog niveau is. In onze regio is er voor de meeste beroepen nog steeds sprake van grote personeelstekorten. Op regionaal niveau zijn er acties uitgezet om de krapte op de arbeidsmarkt aan te pakken. Vanuit de regio zijn er vijf duurzame lijnen namelijk:

1. Hogere arbeidsparticipatie onbenut arbeidspotentieel
2. Behoud internationale medewerkers
3. Slimmer en strategischer HRM beleid werkgevers
4. Alle jongeren aan het werk in onze regio
5. Toekomstgericht innoveren en gericht opereren als netwerkorganisatie.

3. Geluk

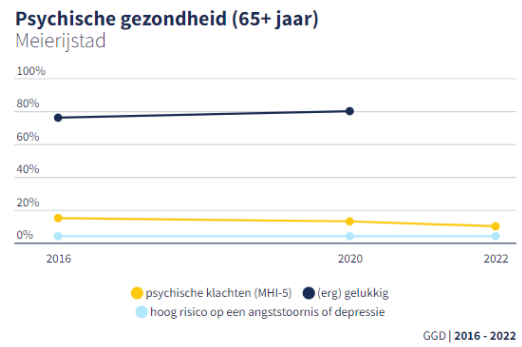
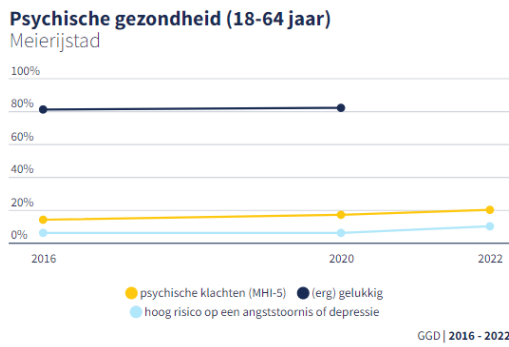
In dit hoofdstuk gaan we in op de G van Geluk. Hierin komen thema's als eenzaamheid, zingeving en sociale cohesie aan de orde. Deze cijfers samen geven een weergave/indicatie van de staat van het thema Geluk van onze inwoners. De cijfers zijn voornamelijk afkomstig vanuit GGD-onderzoek die zijn vastgelegd op www.brabantscan.nl. Waar mogelijk wordt vergeleken met andere relevante cijfers of onderzoeken voor Meierijstad.

3.1 Psychische gezondheid

Het merendeel van de 18 tot 64 jarigen voelt zich in 2022 psychisch gezond. Wel neemt dat percentage al jaren geleidelijk af.

. Ook is er in 2022 ten opzichte van 2020 een lichte toename te zien bij het percentage 19-64 jarigen dat matig tot hoog risico op angststoornis/depressie heeft.

Vermoedelijk heeft dat te maken met Corona (de vragenlijst werd afgenomen eind 2021), maar ook met de landelijke ontwikkelingen (zoals klimaat, energie) die de laatste jaren impact hebben. Deze trend ziet men landelijk nl. ook over de afgelopen jaren met Corona. Er is geen update geweest sinds laatste model waarmee onderstaande cijfers nog steeds het meest recent zijn. Het percentage inwoners met psychische klachten is in Meierijstad ongeveer gelijk aan dat bij overige regiogemeenten en lager dan het landelijk gemiddelde.

3.2 Eenzaamheid

Sinds 2020 is de eenzaamheid onder 18-64 jarigen toegenomen (van 36% naar 43%) . Bij 65+ is dat percentage gelijk gebleven.

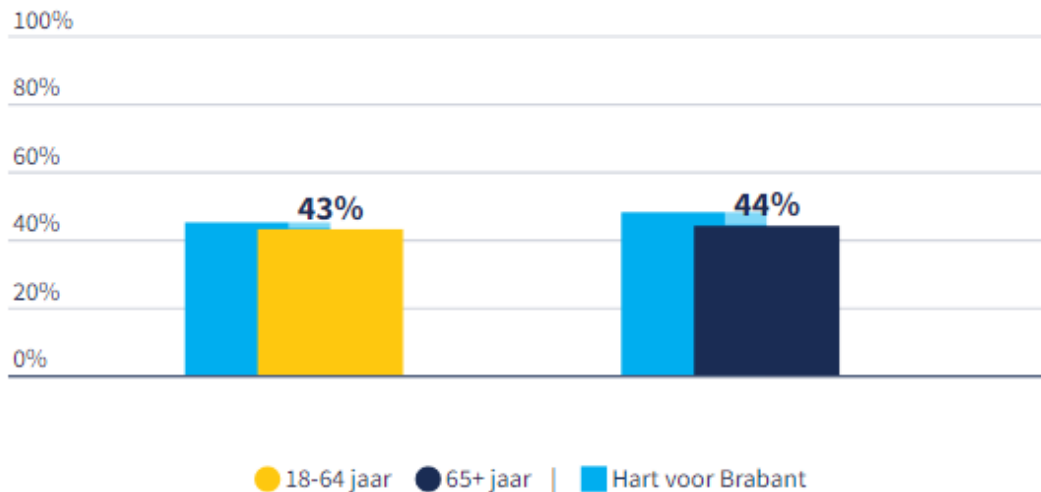
Zowel inwoners die 18-64 zijn als 65+ in Meierijstad zijn sociaal en emotioneel wel iets minder eenzaam dan in de regio. Bij sociaal eenzaam kun je denken aan het hebben van weinig contacten met andere mensen. Emotioneel eenzaam is het gemis van een (levens)partner.

(Brabantscan, GGD)

Is eenzaam

Meerijstad

GGD | 2022

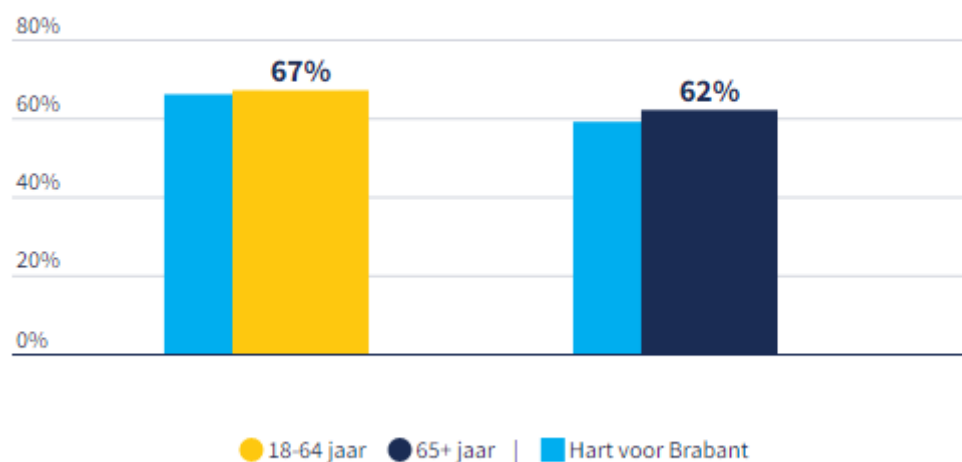
3.3 Zingeving

Ruim twee derde van de werkende populatie geeft aan zingeving te hebben in het leven. Bij de groep inwoners van 65 en ouder is te zien dat het percentage wat lager is. Beide percentages zijn vergelijkbaar met de regio.

(Brabantscan, GGD, geen update sinds laatste model)

Heeft het gevoel een doel en richting te hebben in het leven

Meerijstad

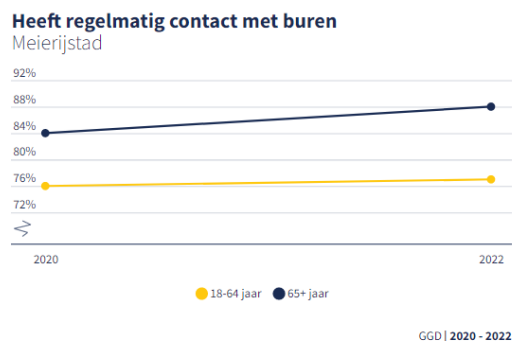
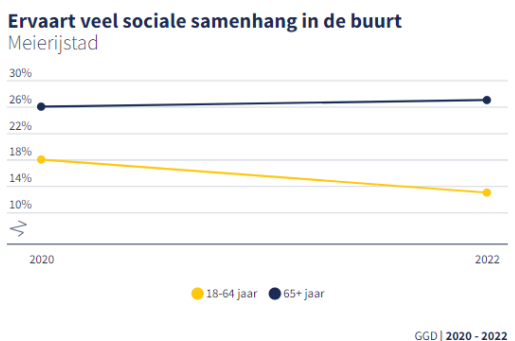
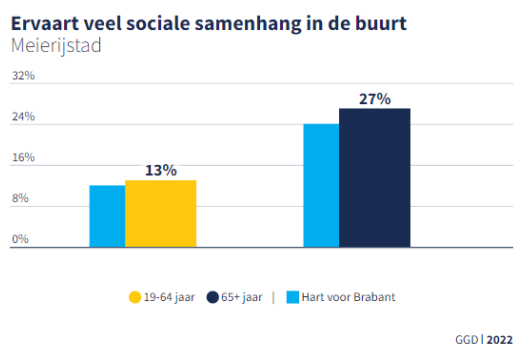
GGD | 2020

3.4 Sociale Cohesie

Een beduidend groter deel van onze inwoners (18 tot 65 jaar en 65+) geeft aan, in vergelijking met de regio, veel sociale cohesie te ervaren in onze gemeente. Het percentage 65+ voor Meierijstad is zelfs licht gestegen t.a.v. de vorige meting. Het percentage 18-64 laat wel een daling zien.

In de leefbaarheidsmonitor van Meierijstad die onlangs is uitgevoerd ziet men terug, kijkend naar Meierijstad als geheel, dat een groot deel van onze inwoners aangeeft dat men in de buurt op een prettige manier met elkaar omgaat en geeft aan zich thuis te voelen bij de mensen bij wie ze in de buurt wonen. Dat percentage is tussen de vorige en huidige leefbaarheidsmonitor gelijk gebleven. Kijkt men dieper per kern/wijk dat ziet men daarin wel verschillen in per kern of wijk.

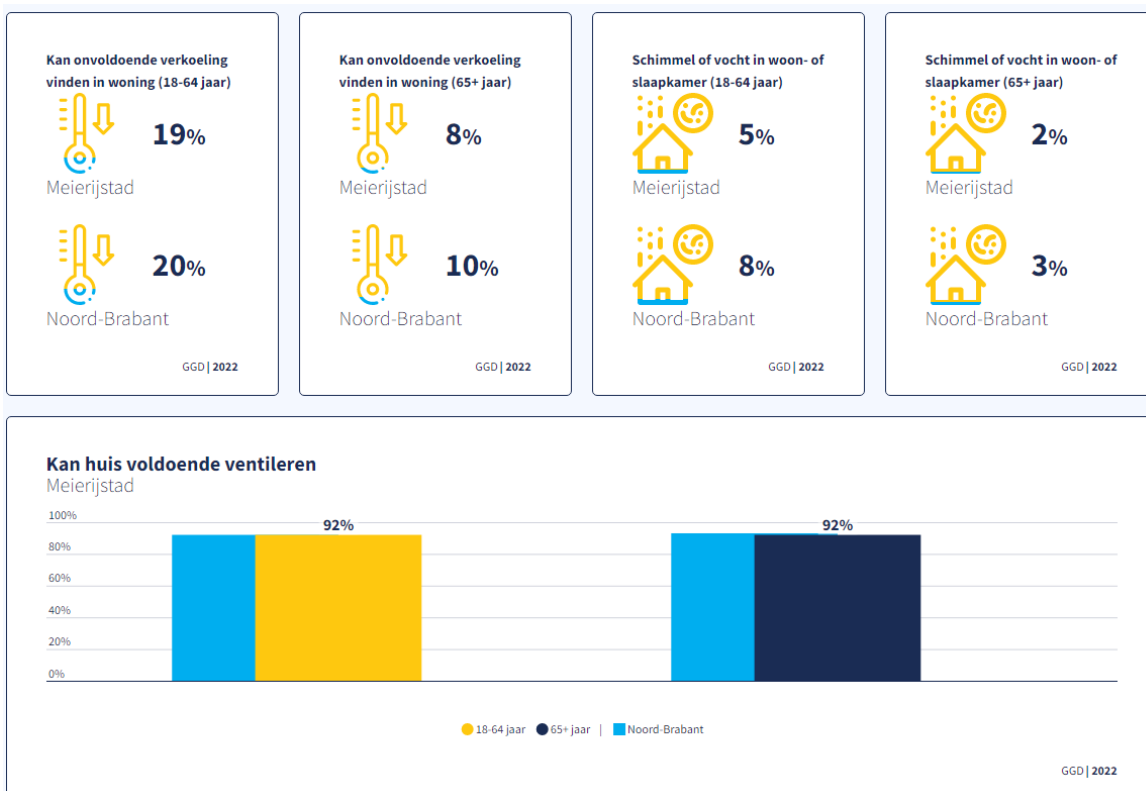
(Brabantscan, GGD)

3.5 Leefomgeving

Inwoners van Meierijstad geven aan een voldoende te geven voor de eigen buurt en beter dan of vergelijkbaar met de regio. Het leefbaarheidsonderzoek geeft hier nog een nadere en meer specifieke inkijk in. Waarbij men ingaat op de omgeving, samen leven en veiligheidsaspecten. Een gemiddeld rapportcijfer voor de eigen buurt is een 7.9 voor heel Meierijstad. Ook hier ziet men verschillen per kern/wijk in de leefbaarheidsmonitor.

(Brabantscan, GGD, <https://brabantscan.nl/dashboard/volwassenen--18--jaar-/wonen>)

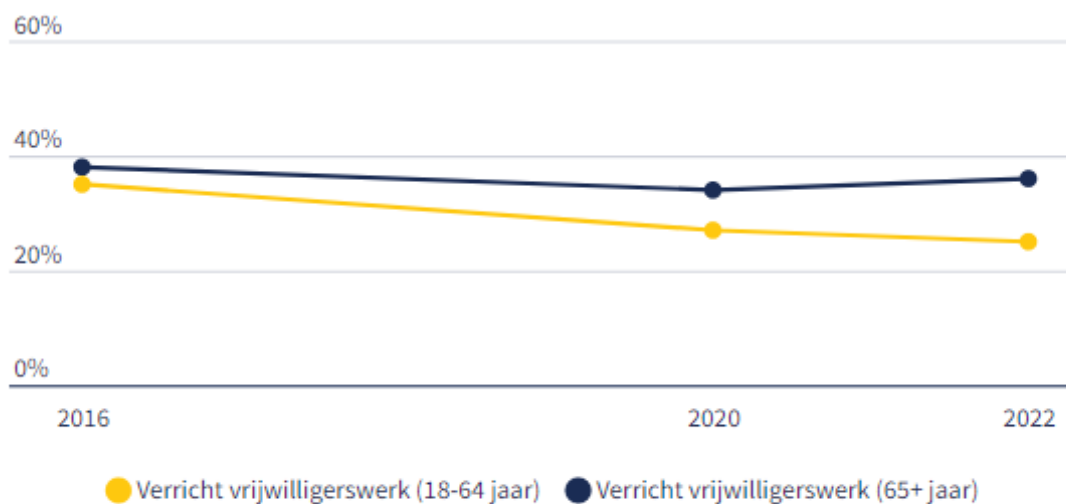

3.6 Doet vrijwilligerswerk

Tussen 2009 en 2016 is een stijging te zien van het vrijwilligerswerk in beide onderzoeksgroepen. In 2020 is er echter een opvallende daling te zien. Daarbij geldt dat de daling van 18-64 jarigen groter is dan de daling van 65+. Hoofdoorzaak van de daling is hoogstwaarschijnlijk Corona geweest. Veel mensen bleven thuis, hadden minder contacten en wilden geen vrijwilligerswerk meer doen. In 2022 is het percentage ouderen (65+) dat vrijwilligerswerk doet, wel weer licht gestegen. Het percentage 18-64 jarigen dat vrijwilligerswerk doet, is iets gedaald..

Uit de leefbaarheidsmonitor blijkt dat 34% van de inwoners van Meierijstad aan vrijwilligerswerk doet. In 2019 was dat aantal nog 39%. Het aantal uren dat iemand vrijwilligerswerk verricht is wel gelijk gebleven tussen 2019 en 2022 (5 uren).

(Brabantscan, GGD, <https://brabantscan.nl/dashboard/volwassenen--18--jaar-/sociale-leefomgeving>)

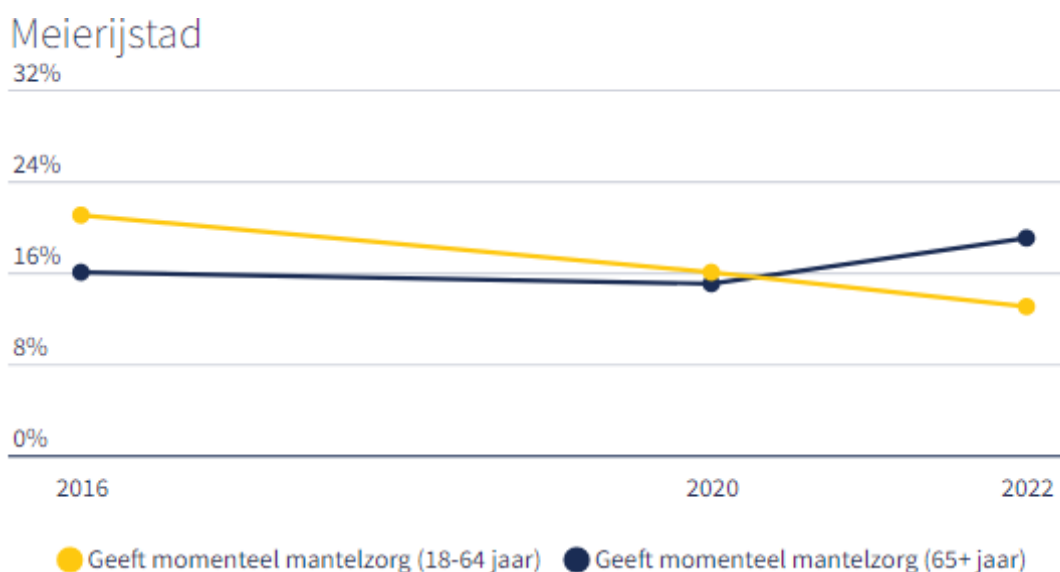

GGD | 2016 - 2022

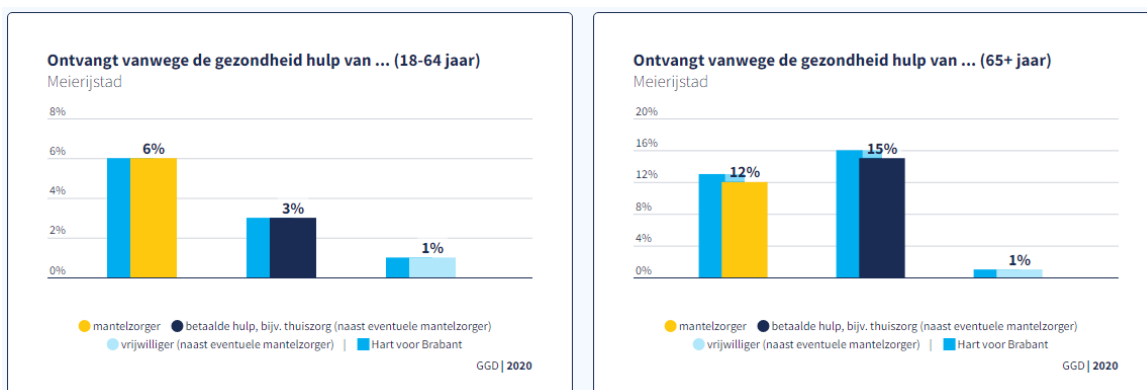
3.7 Mantelzorg

Gemiddeld genomen is het aantal mantelzorgers heel licht gedaald. Zo zien we in de GGD Brabantscan we een stijgende lijn van het aantal mantelzorgers dat 65+ is tussen 2016 en 2022. Het aantal mantelzorgers in de leeftijd 18-64 jaar is helaas wel flink gedaald tussen 2016 en 2022. In de leefbaarheidsmonitor is ook een hele lichte daling te zien tussen 2019 en 2022 van het aantal mantelzorgers. Opvallend is dat in Meierijstad een lager percentage van de 65+ers die hebben deelgenomen aan het onderzoek hulp ontvangt vanwege de gezondheid dan in Hart voor Brabant. Zij ontvangen minder hulp van een mantelzorger en van een betaalde hulp en evenveel hulp van een vrijwilliger vergeleken met Hart voor Brabant.

(Brabantscan, GGD, <https://brabantscan.nl/dashboard/volwassenen--18--jaar-/sociale-leefomgeving>)

GGD | 2016 - 2022

Conclusies en aanbevelingen

Op dit thema wordt op diverse punten beter of vergelijkbaar gescoord ten opzichte van de regio of verleden. Op een aantal onderdelen behoeft dat verdere aandacht of inzage in de problematiek en/of analyse.

Vrijwilligerswerk

Het aantal vrijwilligers is, net als in de regio, in 2022 gezakt ten opzichte van de laatste jaren. Vooral door een daling bij 18-64 jarigen. Dat komt vermoedelijk door Corona. Het ondersteunen van vrijwilligers is en blijft onderwerp van aandacht.

Mantelzorg

Het percentage mantelzorgers is licht gedaald. Wel is het opvallend dat deze daling bij 19-64 jarigen fors is. Het is onbekend welke oorzaak hieraan ten grondslag ligt. Deze ontwikkeling zal nader onderzocht worden in afstemming met onze partners. Wel geeft een lager percentage van de 65+ers aan hulp te ontvangen vanwege de gezondheid (2% minder dan Hart voor Brabant). In het plan van aanpak GALA is mantelzorg als thema opgenomen. De verwachting is dat inwoners met een ondersteuningsvraag in toenemende mate verstoken zijn van informele en professionele ondersteuning, waardoor er niet alleen een groter maar ook een ander beroep op mantelzorgers ontstaat. Wij willen daarom inzicht in de behoeften en wensen van mantelzorgers in Meierijstad en gaan dit nader onderzoeken.

Eenzaamheid

We streven ernaar om zo min mogelijk mensen eenzaam te laten zijn en dit percentage minimaal te stabiliseren, bij voorkeur te verlagen. Het percentage mensen dat eenzaam is, is in onze gemeente lager dan in de regio. Vele partijen zetten zich in om ontmoetingsactiviteiten te organiseren, waarmee eenzaamheid kan worden tegengegaan. Daarnaast is de coalitie eenzaamheid al jaren actief, waarin verschillende partijen actief zijn die zich inzetten voor dit thema.

Gerelateerd aan onder andere het thema eenzaamheid werken we werken aan de beweging die we willen rondom voorzieningen voor inloop- en daginvulling. Hiervoor is een projectleider aangetrokken die o.a. invulling geeft aan dit beleidsterrein en (basis-)voorziening per wijk of kern.

Leefomgeving

Naast de indicatoren zoals hierboven beschreven is het raadzaam om ook te kijken naar andere zaken als gebruik van omgeving en schone lucht, die ook mede de waardering van de leefomgeving bepalen.

4. Gezondheid

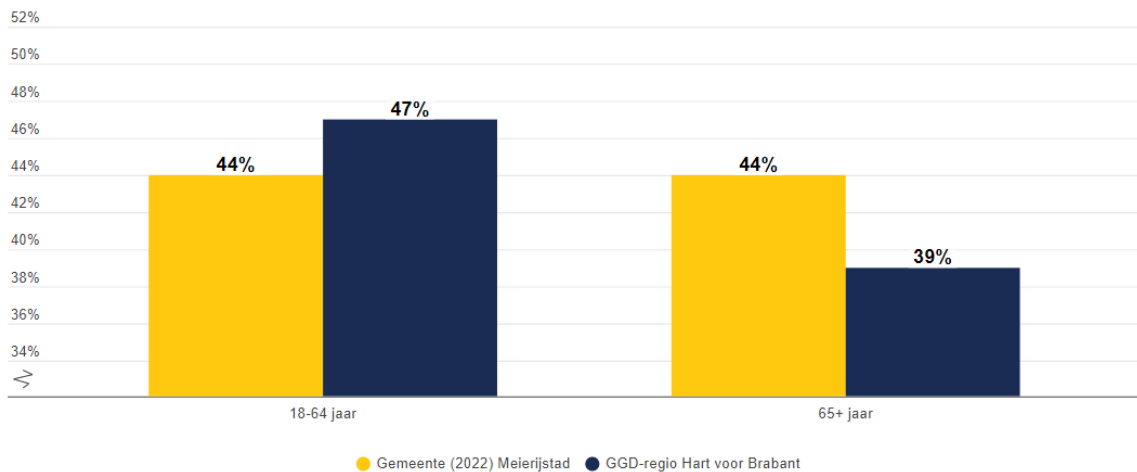
In dit hoofdstuk gaan we in op de G van Gezondheid. Hierin komen thema's als beweging, gewicht, leefstijl en middelengebruik aan de orde. Deze cijfers samen geven een weergave/indicatie van de staat van het thema Gezondheid van onze inwoners. De cijfers zijn voornamelijk afkomstig vanuit GGD-onderzoek. Waar mogelijk wordt vergeleken met andere relevante cijfers of onderzoeken voor Meierijstad.

4.1 Beweegt voldoende

Het percentage 18-64 jarigen dat voldoende beweegt, is in Meierijstad hoger dan dat van de regio. Het aantal ouderen dat beweegt in Meierijstad ligt iets lager dan in de regio. Relevant om aan te geven is dat het hier gaat om 'Voldoen aan de Beweegrichtlijnen', dat inhoudt tenminste 2,5 uur per week matig intensieve inspanning en tenminste 2x/week spier- en botversterkende activiteiten. Voldoende beweging verhoogt de afweer, verkleint de kans op ziektes of andere aandoeningen en kan er voor zorgen dat iemand lekkerder in zijn/haar vel gaat zitten.

(Brabantscan, GGD, <https://brabantscan.nl/dashboard/volwassenen--18--jaar-/voeding-en-bewegen>)

Beweegt voldoende - Meierijstad, %

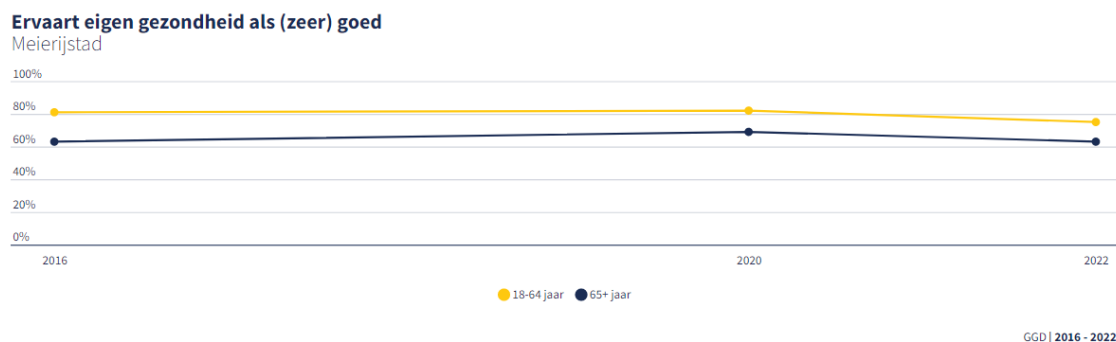

GGD Gezondheidsmonitor Volwassenen 2022, GGD Gezondheidsmonitor Ouderen 2022 | 2022

4.2 Ervaren eigen gezondheid

De ervaren gezondheid van de leeftijd tot 65 jaar wordt als (zeer) goed ervaren door een hoog percentage inwoners. Vanaf 65 jaar is de ervaren gezondheid beduidend lager ten opzichte van 19-64 jarigen. Sinds 2020 is de ervaren gezondheid iets afgenomen.

(Brabantscan, GGD, <https://brabantscan.nl/dashboard/volwassenen--18--jaar-/gezondheid-en-ziekten>)

4.3 Gewicht

Meierijstad heeft een vergelijkbaar percentage mensen met overgewicht inclusief obesitas in vergelijking met de regio bij 18-64 jarigen. Het aantal 65 jarigen (en ouder) met overgewicht inclusief obesitas is (iets) lager dan in vergelijking met de regio.

Gewicht (18-64 jaar)

Meierijstad

Noord-Brabant

0% 20% 40% 60% 80% 100%

● Ondergewicht ● Normaal gewicht ● Overgewicht inclusief obesitas

GGD | 2022

(Brabantscan, GGD, <https://brabantscan.nl/dashboard/volwassenen--18--jaar-/voeding-en-bewegen>)

(Brabantscan, GGD, <https://brabantscan.nl/dashboard/volwassenen--18--jaar-/voeding-en-bewegen>)

Gewicht (65+ jaar)

Meerijstad

Hart voor Brabant

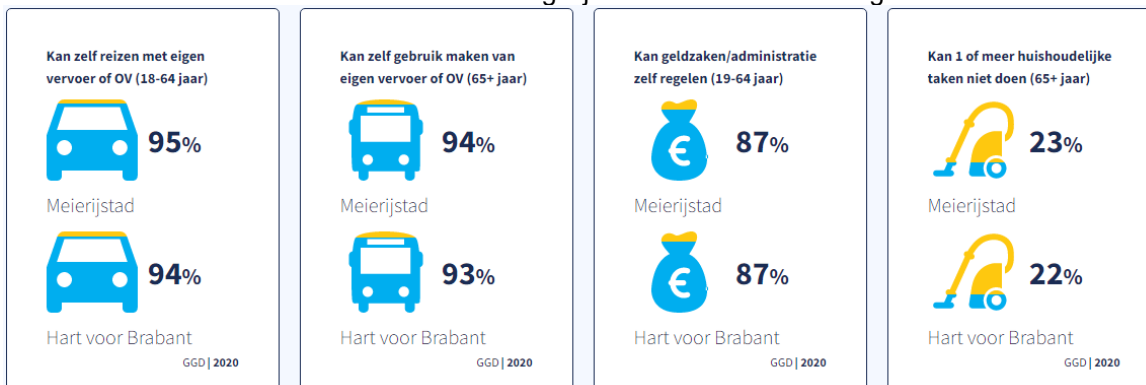
0% 20% 40% 60% 80% 100%

● Ondergewicht ● Normaal gewicht ● Overgewicht inclusief obesitas

GGD | 2022

4.4 Zelfredzaamheid

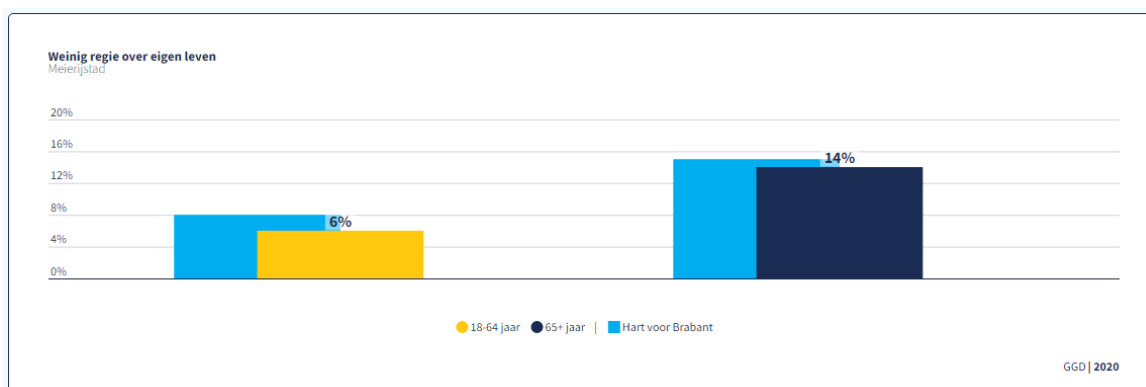
De zelfredzaamheid van onze inwoners is vergelijkbaar met die van de regio.

(Brabantscan, GGD, geen update sinds laatste model)

4.5 Heeft regie over eigen leven

In beide leeftijdscategorieën (18-64 en 65+) scoort Meierijstad (iets) beter op het gebied van 'regie hebben over het eigen leven' dan de regio.

(Brabantscan, GGD, geen update sinds laatste model)

4.6 Ervaren Stress

Meierijstad wijkt licht positief af ten opzichte van de regio. Grootste stressfactoren zijn familie, gezondheid, geldzaken en sociale contacten en de ontwikkelingen in de wereld. En vermoedelijk ook 'alle ballen in de lucht houden'.

Heeft stress door werk (18-64 jaar)

14%

Meierijstad

15%

Noord-Brabant

GGD | 2022

Afgelopen 4 weken (heel) veel stress ervaren (18-64 jaar)

Meierijstad

21%

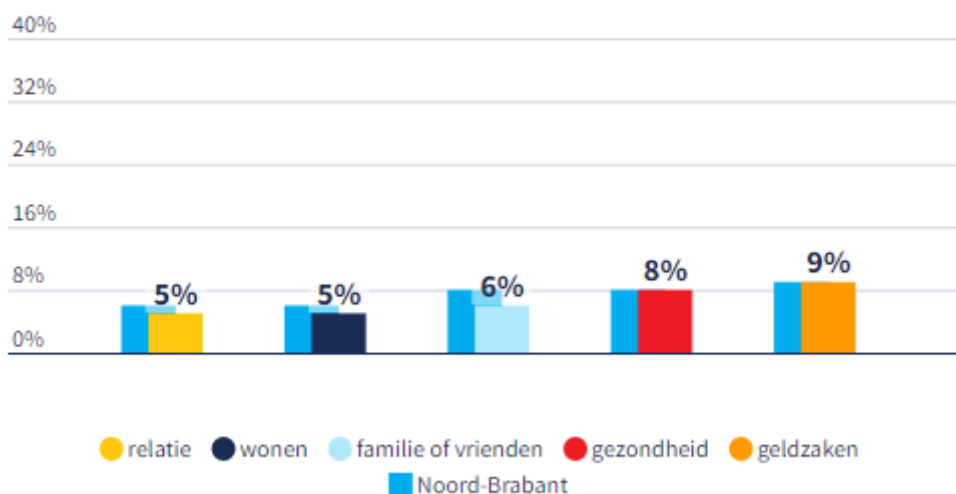
Noord-Brabant

23%

GGD | 2022

Heeft stress door (18-64 jaar)

Meierijstad

GGD | 2022

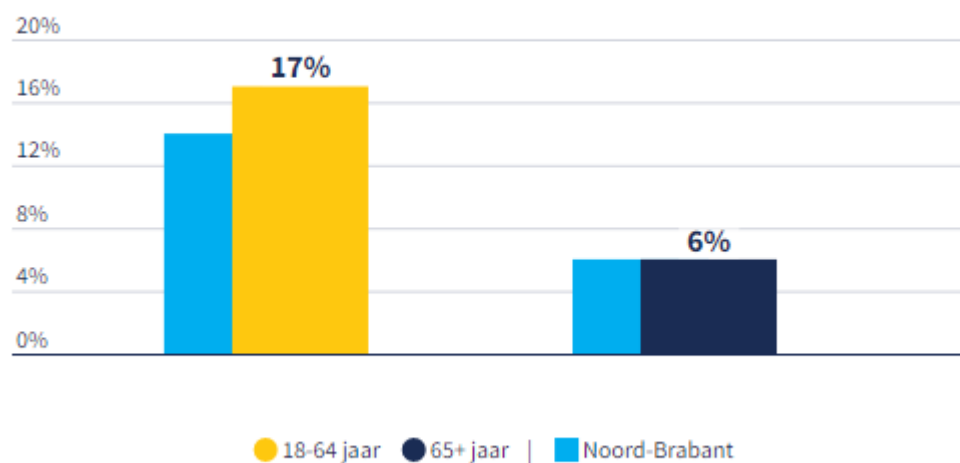
(Brabantscan, GGD, <https://brabantscan.nl/dashboard/volwassenen--18--jaar-/welbevinden>)

4.7 Middelengebruik

Wat opvalt is dat Meierijstad het percentage 'zware drinkers' een stuk hoger ligt voor 18-64 jarigen dan in de regio. Voor 65+ is dat vergelijkbaar met de regio. We hebben in de groep 65+ minder overmatige drinkers. Voor het aantal rokers geldt dat sinds 2012 al een dalende lijn te zien is in bij zowel 19-64 jarigen als 65+ tot 2020. De laatste twee jaar is het percentage stabiel. Ten aanzien van drugsgebruik scoren we beter of vergelijkbaar dan de regio. Toch zetten we actief in op deze onderwerpen.

Is een zware drinker (gelegenheidsdrinker)

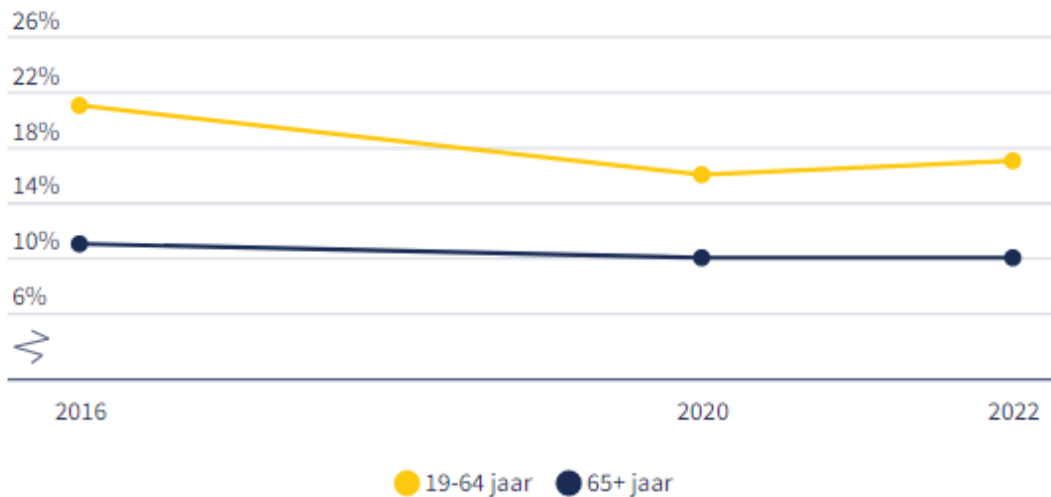
Meierijstad

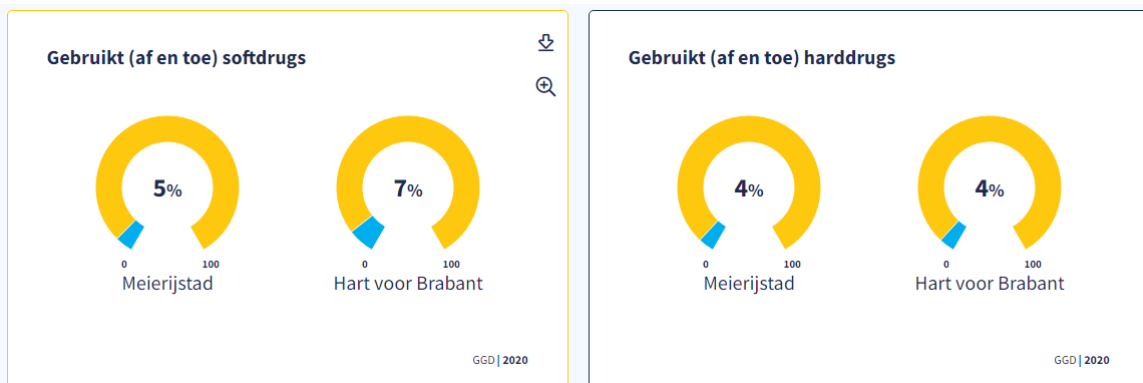
GGD | 2022

(Brabantscan, GGD, Gebruik soft- en harddrugs hebben geen update gehad sinds laatste model)

Rookt Meierijstad

GGD | 2016 - 2022

Conclusies en aanbevelingen

Op het thema Gezondheid valt op te maken dat we grotendeels vergelijkbaar scoren ten opzichte van de regio. Desondanks is er aandacht voor de diverse thema's en beleidsterreinen en spannen we ons in om de cijfers positief te beïnvloeden.

Bewegen en overgewicht

Het aantal mensen dat zijn eigen gezondheid als goed ervaart, neemt in vergelijking met 2020 iets af. Er is nog voldoende winst te behalen in het aantal inwoners dat voldoende beweegt. Ook het aantal mensen met overgewicht is nog relatief hoog. Interventies die hierop worden uitgevoerd zijn o.a. walking sports, vitale buurten, gezonde sportverenigingen en het vitaliteitsakkoord.

Middelengebruik

- Het aantal rokers daalde tot 2020, sindsdien is er een stabilisatie te zien in Meierijstad.
- Daarnaast is het opvallend dat het aantal 19-64 jarigen dat een zware drinker is.

Roken en drinken maken onderdeel uit van het lokale vitaliteitsakkoord en doen we mee aan landelijke campagnes als Stoptober. We zetten actief in op het tegengaan van drugsgebruik

d.m.v. het regionale project SKIP. E.e.a. is in 2020 gemonitord onder 11.000 jongeren waarbij o.a. gekeken is naar drugsgebruik, gedragingen/factoren voor drugsgebruik en normalisatie van drugsgebruik. De resultaten dragen bij aan verdere aanpak. In 2024 volgt een nieuwe monitor.

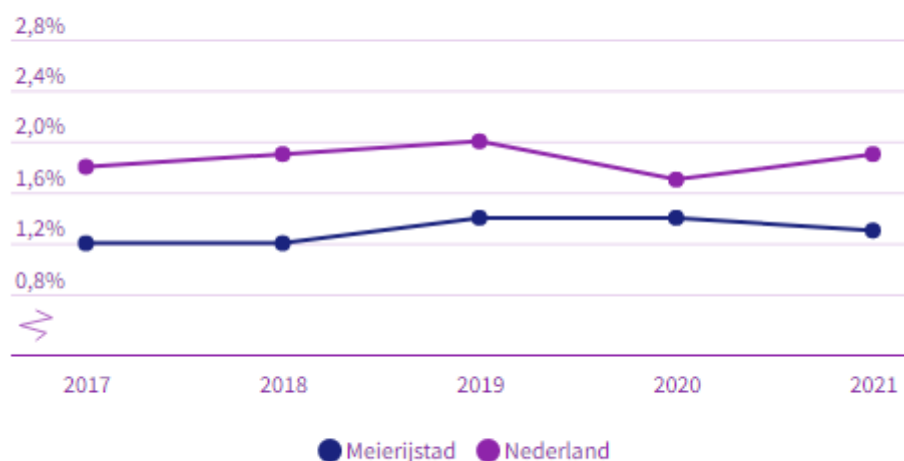
5. Gezin

In dit laatste hoofdstuk gaan we in op de G van Gezin. Hier komen thema's als voortijdig schoolverlaters, opvoedondersteuning, jongeren met jeugdhulp en echtscheidingen aan de orde. Deze cijfers samen geven een weergave/indicatie van de staat van het thema Gezin. De cijfers zijn afkomstige vanuit verschillende bronnen waaronder DUO en GGD-onderzoek. Waar mogelijk wordt vergeleken met andere relevantie cijfers of onderzoeken voor Meierijstad.

5.1 Voortijdig schoolverlaters

Het percentage voortijdig schoolverlaters is relatief laag met 1,3 %. Daarmee scoren we in de top van Nederland. Dit sluit aan bij de preventieve manier van werken die het RBL hanteert. Jongeren worden actief begeleid om zo ten minste een start kwalificatie te behalen.

Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO)

DUO/Ingrado | 2017 - 2021

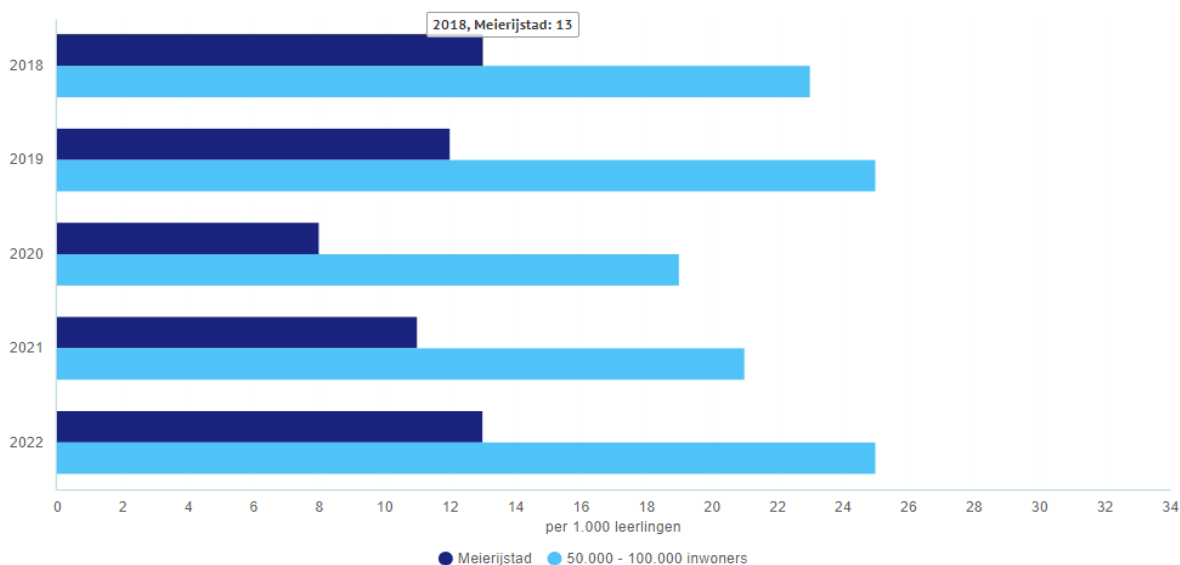
(waarstaatjegemeente, DUO/ingrado, geen update sinds laatste model)

5.2 Leerplicht/verzuim

De cijfers over verzuim zijn lager dan de landelijke cijfers ten aanzien van relatief verzuim. Dit sluit aan bij de ambities van het Regionaal Bureau Leerplicht (RBL) en hun preventieve manier van werken rondom verzuim. Middels het jaarverslag geeft het RBL uitgebreid inzicht in de resultaten die zij behalen en worden de cijfers rondom verzuim toegelicht. Het leerplichtjaarverslag komt jaarlijks in januari beschikbaar voor de gemeenteraad.

Cijfers uit dit jaarverslag zijn niet één op één te vergelijken met de cijfers uit onderstaande tabel. Dit als gevolg van het hanteren van andere definities en andere bronnen.

Relatief verzuim - Meierijstad, per 1.000 leerlingen

(waarstaatjegemeente, DUO/Ingrado, geen update sinds laatste model)

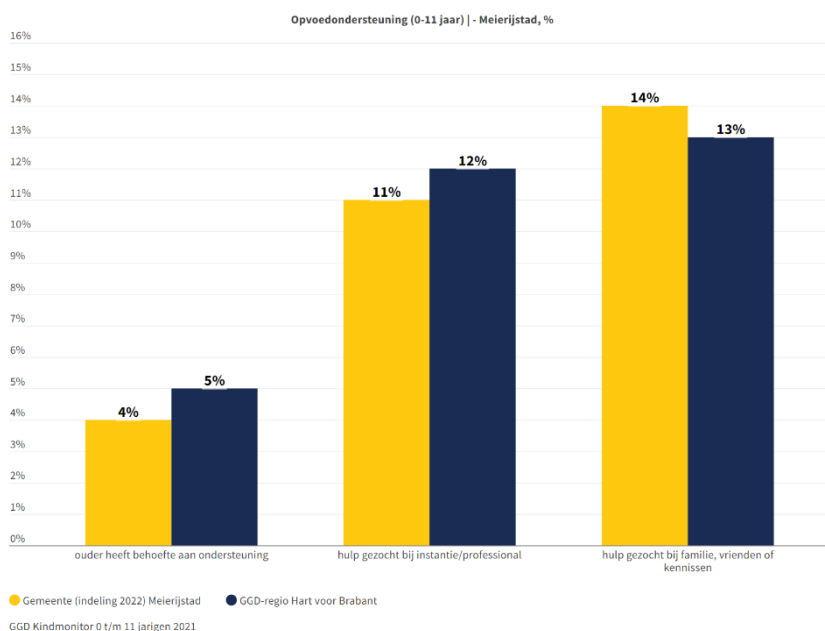
5.3 Opvoedondersteuning

Het percentage ouders dat soms of vaak problemen ervaart bij het opvoeden is in Meierijstad vergelijkbaar met de regio. De meeste problemen worden ervaren in het stellen van grenzen en luisteren. Dit is vergelijkbaar met de regio. Hulp voor deze problemen wordt vooral gezocht bij familie, vrienden of kennissen. Opvallend is dat het percentage ouders dat hulp zoekt bij familie, vrienden of kennissen. Deze ligt iets hoger dan in de regio Hart voor Brabant. Dit is een goede ontwikkeling en wordt ook gestimuleert door de gemeente.

Ouders nemen voor professionele hulp vaak contact op met een professionele hulpverlener. Dit is vergelijkbaar met de regio. Het percentage ouders dat bovengemiddeld stress ervaart bij het opvoeden is 2021 gestegen. Uit onderzoek van de GGD Hart voor Brabant, onder ouders met kinderen van 0-11 jaar, blijkt dat dit de impact van de coronacrisis is. Het percentage ouders dat behoefte heeft aan opvoedondersteuning daarentegen is weer opvallend laag met 4%.

Opvoedondersteuning (0-11 jaar)

Meierijstad, %

(Tabel gemaakt op basis van gegevens brabantscan, GGD,

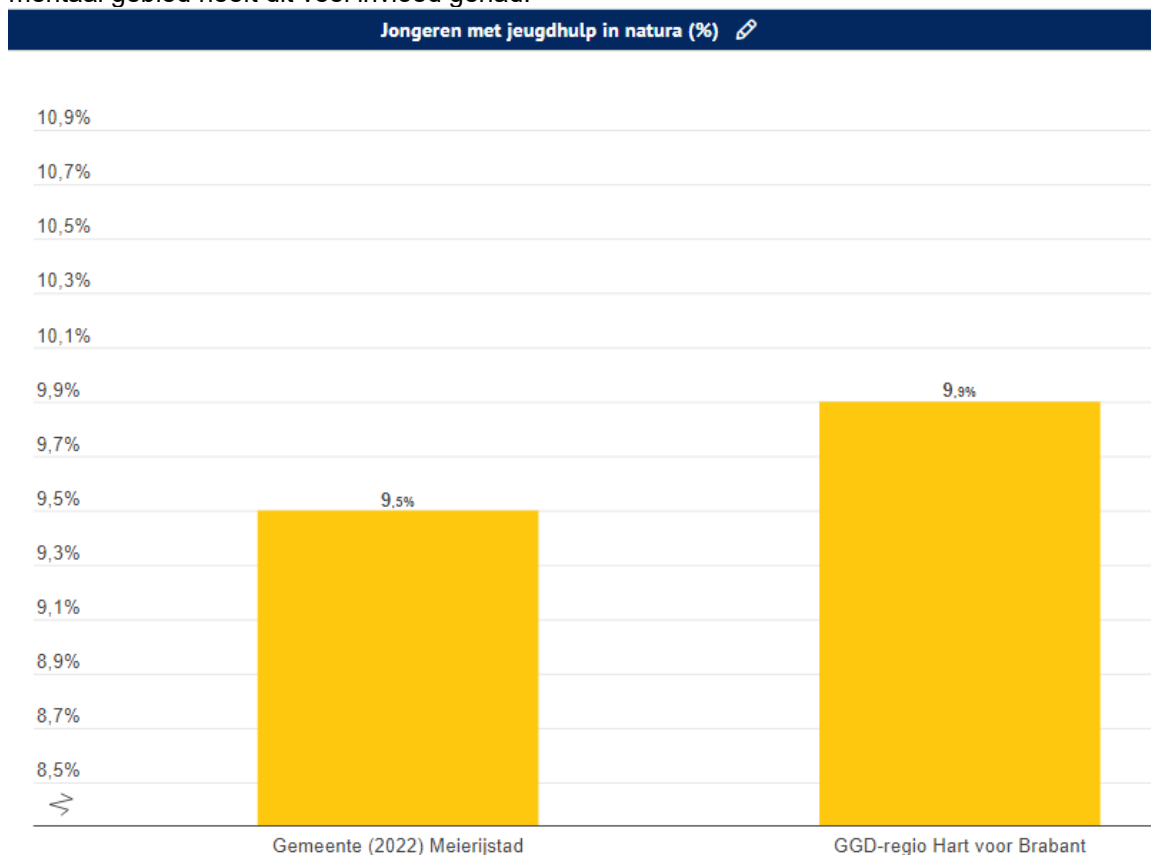
	Meierijstad			Hart voor Brabant		
	2013	2017	2021	2013	2017	2021
	%	%	%	%	%	%
Ouder heeft voor bovenstaande problemen hulp of advies gevraagd bij:						
- Professionele hulpverlener of instantie	11	14	11	14	14	12
- Familie, vrienden of kennissen	22	21	14	23	19	13
Professionele hulpverlening gezocht						
Heeft in de afgelopen 12 maanden hulp gezocht bij een of meerdere hulpverleners	37	43	49	36	40	49
<i>Heeft in de afgelopen 12 maanden hulp gezocht bij:</i>						
- Consultatiebureau of schoolarts/verpleegkundige GGD (buiten de reguliere controles)	11	12	17	13	13	16
- Huisarts	27	31	38	25	28	37
- Schoolmaatschappelijk werk	3	3	4	3	3	4
- Centrum voor Jeugd en Gezin	2	5	5	2	3	3
- Bureau Jeugdzorg	2	0	1	2	1	1
- Algemeen maatschappelijk werk	1	1	1	1	2	1
- Psycholoog/GGZ/psychiater	-	4	4	-	5	5
- Orthopedagoog	-	3	3	-	2	3
- MEE/Amarant/Farent/Lunet	1	1	1	1	1	1
- Kindercoach	-	2	3	-	2	3
Behoeft opvoedondersteuning						
Ouder heeft momenteel behoefte aan ondersteuning bij het opvoeden	5	6	4	5	7	5
Ouderlijke stress						
Ouder ervaart bovengemiddeld veel stress bij de opvoeding	-	28	32	-	28	32
- (Zeer) veel stress	-	14	16	-	14	16

(Tabel uit tabellenboek Kindmonitor GGD 2021, geen update sinds laatste model)

5.4 Jongeren met Jeugdhulp

Meierijstad scoort lager dan het gemiddelde in de regio in Brabant als het gaat om het aantal kinderen met Jeugdhulp. Tot 2020 was er sprake van een dalende lijn in de gemeente Meierijstad sinds 2021 zien we net als landelijk en binnen de regio het aantal kinderen met jeugdhulp

toenemen. Een van de oorzaken, die ook landelijk genoemd wordt, is de coronacrisis. Vooral op mentaal gebied heeft dit veel invloed gehad.

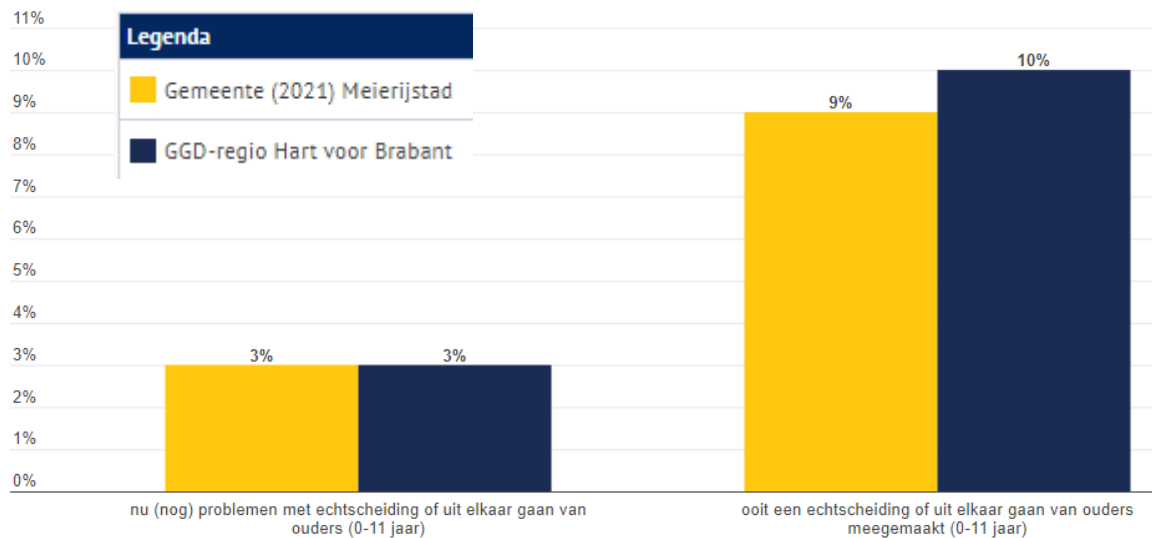

(Brabantscan, GGD, geen update sinds laatste model)

5.5 Echtscheidingen

Het percentage kinderen dat nu (nog) problemen ervaart met echtscheiding of uit elkaar gaan van ouders is in Meierijstad gelijk aan het percentage van de regio Hart voor Brabant. Het percentage kinderen dat ooit een echtscheiding of uit elkaar van ouders heeft meegemaakt is 9% en iets lager als het regionale gemiddelde. Zowel in het preventief jeugdbeleid als in het regionaal beleidskader jeugdhulp is het onderwerp echtscheidingen aangemerkt als speerpunt. Denk aan uniforme triage tools en aanbod van hulp bij echtscheidingsproblematiek.

Lokaal hebben wij het adviespunt Kind en Scheiding. Hier kunnen ouders en kinderen terecht voor allerlei vragen en ondersteuning.

(GGD monitor, <https://brabantscan.nl/jive>, geen update sinds laatste model)

Conclusies en aanbevelingen

Op het thema Gezin valt op dat we als gemeente Meierijstad positiever scoren ten opzichte van de Nederland/ regio. Desondanks is er aandacht voor diverse thema's en beleidsterreinen en spannen we ons in om de cijfers positief te beïnvloeden.

Opvoedondersteuning

Sinds 2020 is er een Meierijstad breed CJG actief. Met dit CJG beogen we drempelverlagend te werken als het gaat om ondersteuning bij opvoeden en opgroeien, meer ouders en professionals te bereiken en beter aan te sluiten op hun behoefte. Normaliseren van vragen is hierbij een belangrijk aandachtspunt. Onder de vlag van het Centrum Jeugd en Gezin zijn de volgende initiatieven gestart; Steunouders, Kansrijke Start en Nu Niet Zwanger.

De inzet en ontwikkeling van preventieve activiteiten zullen wij blijven stimuleren.

Jeugdhulp

Het gebiedsteam is een belangrijke schakel in de toeleiding naar jeugdhulp. Door het gebiedsteam dichtbij de inwoners te organiseren en toe te rusten met voldoende kennis, expertise, en capaciteit om zelf hulp te bieden kunnen ouders en jongeren dichtbij en snel worden geholpen. Bij complexe hulpvragen zorgt het gebiedsteam voor toeleiding naar gespecialiseerde jeugdhulp.

Een andere belangrijke verwijzer naar jeugdhulp is de huisarts. Om te zorgen dat ook zij meer zelf hulp bieden, gericht en minder doorverwijzen blijven we investeren in de praktijkondersteuner jeugd bij de huisartsen.

Echtscheidingen

Als gemeente willen wij voorkomen dat een echtscheiding een bron van andere problemen wordt. Dat geldt zeker als er kinderen in het spel zijn. In 2022 zijn we in gemeente Meierijstad gestart met het Adviespunt Kind & Scheiding (AKS) en per 2023 is het AKS ook opgenomen in de opdracht aan de maatschappelijke partners. In het AKS participeren het Centrum voor Jeugd en Gezin, de gebiedsteams en onze welzijnspartners van de coöperatie Sociaal Werk Meierijstad. Het AKS kan op veel verschillende manieren helpen, waardoor hopelijk escalaties bij een

scheiding voorkomen worden. We willen mensen die scheiden goed informeren en waar nodig doorverwijzen, zodat mensen zich niet alleen voelen staan en niet zelf alles hoeven uit te vinden. Hiermee hopen wij het percentage kinderen die problemen ervaart met echtscheidingen te verminderen.

Meierijstad zijn we samen!

